

The logo for Koha, featuring a stylized white leaf icon to the left of the word "koha" in a white, lowercase, serif font. The background is a solid green rectangle.

koha

OPEN SOURCE LIBRARY SYSTEM

Hur används, förvaltas och utvecklas Koha?

Svenska Kohanätverket 2019

Koha började utvecklas 1999

- ▶ Koha utvecklades för att möta Y2K-buggen 1999. År 2000 lanserades det i ett litet samhälle på Nya Zeeland.
- ▶ 20 år senare så är det världens mest använda bibliotekssystem(*) med 15-20 000 installationer världen över (ingen vet exakt eftersom det är öppen källkod).
- ▶ Koha är ett fritt tillgängligt webbaserat bibliotekssystem med ett stort internationellt community. Användargränssnittet är till hög grad konfigurerbart och systemet är översatt till flera olika språk, däribland svenska. Det är ett beprövat system globalt sett med tiotusentals biblioteksinstallationer, och har ett växande antal svenska bibliotek som använder systemet.
- ▶ (*) “I generally agree with the Catalyst that the number of implementations around the world is something in the 15,000 range. I often mention in my talks that it is likely that Koha is the most implemented ILS globally.” - 2016, Marshall Breeding, Editor, Library Technology Guides, www.librarytechnology.org

Koha idag

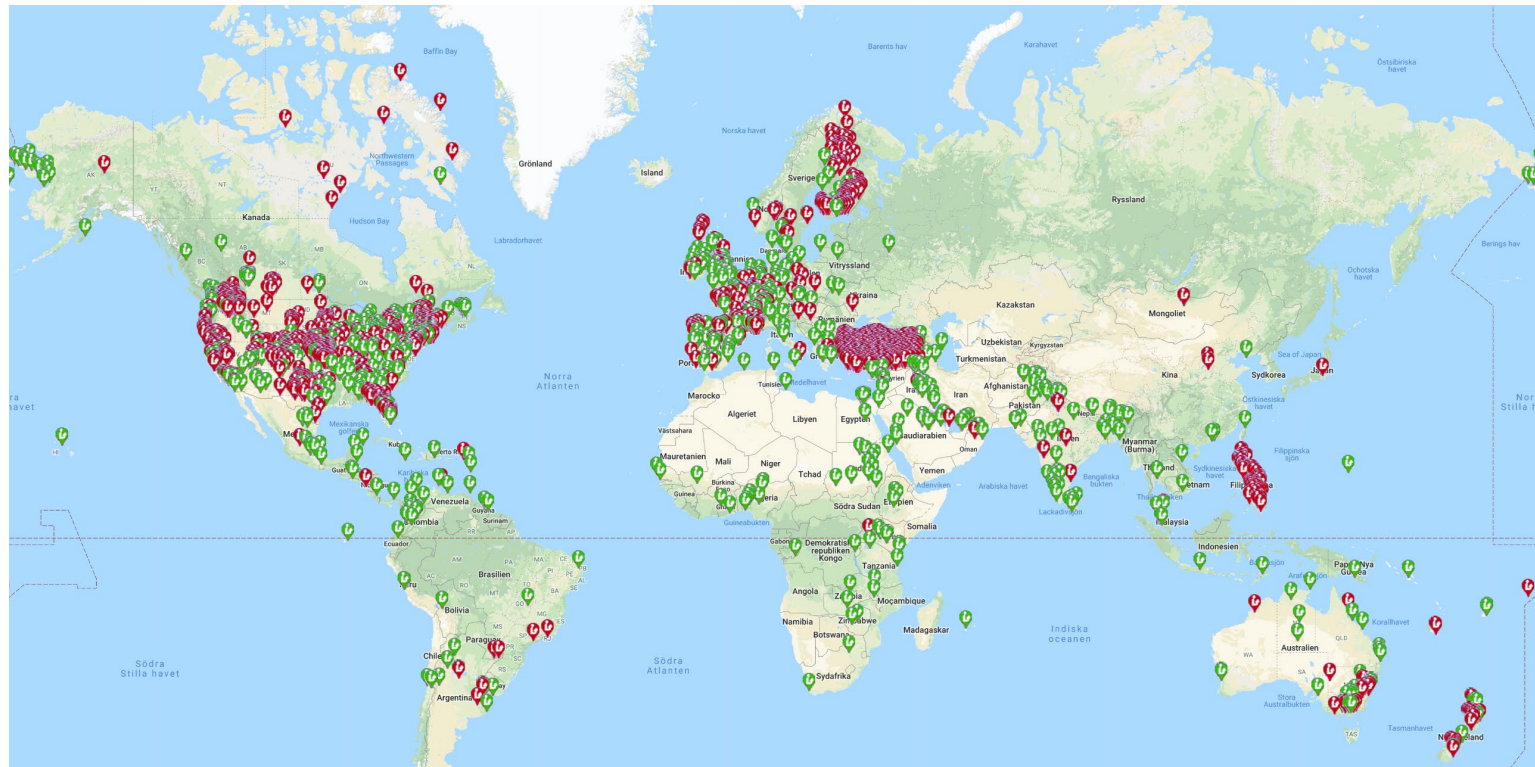
- ▶ Ett modernt, flexibelt och kompetent bibliotekssystem som fungerar på olika typer av enheter och löser behoven för såväl mycket stora som mycket små bibliotek.
- ▶ I Sverige så använder (2019) ett trettiotal bibliotek Koha. Bland annat stora akademiska bibliotek som Stockholm UB, Lund UB och Göteborg UB. Stora kommunala regionssamarbeten som Mellansjöbiblioteken. Men även mindre bibliotek som Hylte folkbibliotek (som var en av första i Sverige att 2013 gå över till Koha).
- ▶ Varje år bidrar ett 80-tal aktiva utvecklare till att förbättra Koha. Över årens lopp har mer än 300 utvecklare arbetat med Koha.
- ▶ Kohas centrala moduler är *inköp, katalog, cirkulation, låntagare, rapporter, tidskrifter, svensk fjärrlånemodul (släpps 2019)*.
- ▶ Koha kan drifas på olika sätt bland annat som vanlig server på plats hos användaren eller på distans hos Kohaleverantör i dennes servermiljö.

Vad betyder namnet Koha?

- ▶ Koha är de Nya Zeeländska maoriernas namn för det vi kallar gåva, present, offer, donation eller bidrag.
- ▶ När en maorihövding besöker en annan maoristam så delar man en Koha för att hälsa välgång och fred.
- ▶ Tanken påminner om hur idrottslag tidigare i Sverige kunde dela en vimpel när man besökte ett annat idrottslag.
- ▶ Läs mer om Koha här: [Http://en.wikipedia.org/wiki/Koha_\(custom\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Koha_(custom))

Koha i världen

- ▶ Det finns en karta på [Librarytechnology.org](https://librarytechnology.org/libraries/map.pl?ILS=Koha) som visar Kohas spridning (den är dock inte komplett eftersom de flesta Kohabibliotek inte är med i databasen):
<https://librarytechnology.org/libraries/map.pl?ILS=Koha>

Vad utmärker Kohas internationella gemenskap

En diversifierad internationell gemenskap som utgörs av:

1. olika tidszoner, kulturer och språk
2. bibliotek av alla typer och storlekar

Ett transparent och öppet samarbete med inte bara öppen källkod utan även öppna diskussioner och öppet beslutsfattande. Gemenskapen styrs av bibliotek och deras behov. Inom Kohagemenskapen så finns det tre olika intressenter som samverkar:

1. People - Bibliotekarier
2. Business - Leverantörer av Kohatjänster
3. Technology - Utvecklare av Koha

Kohagemenskapen

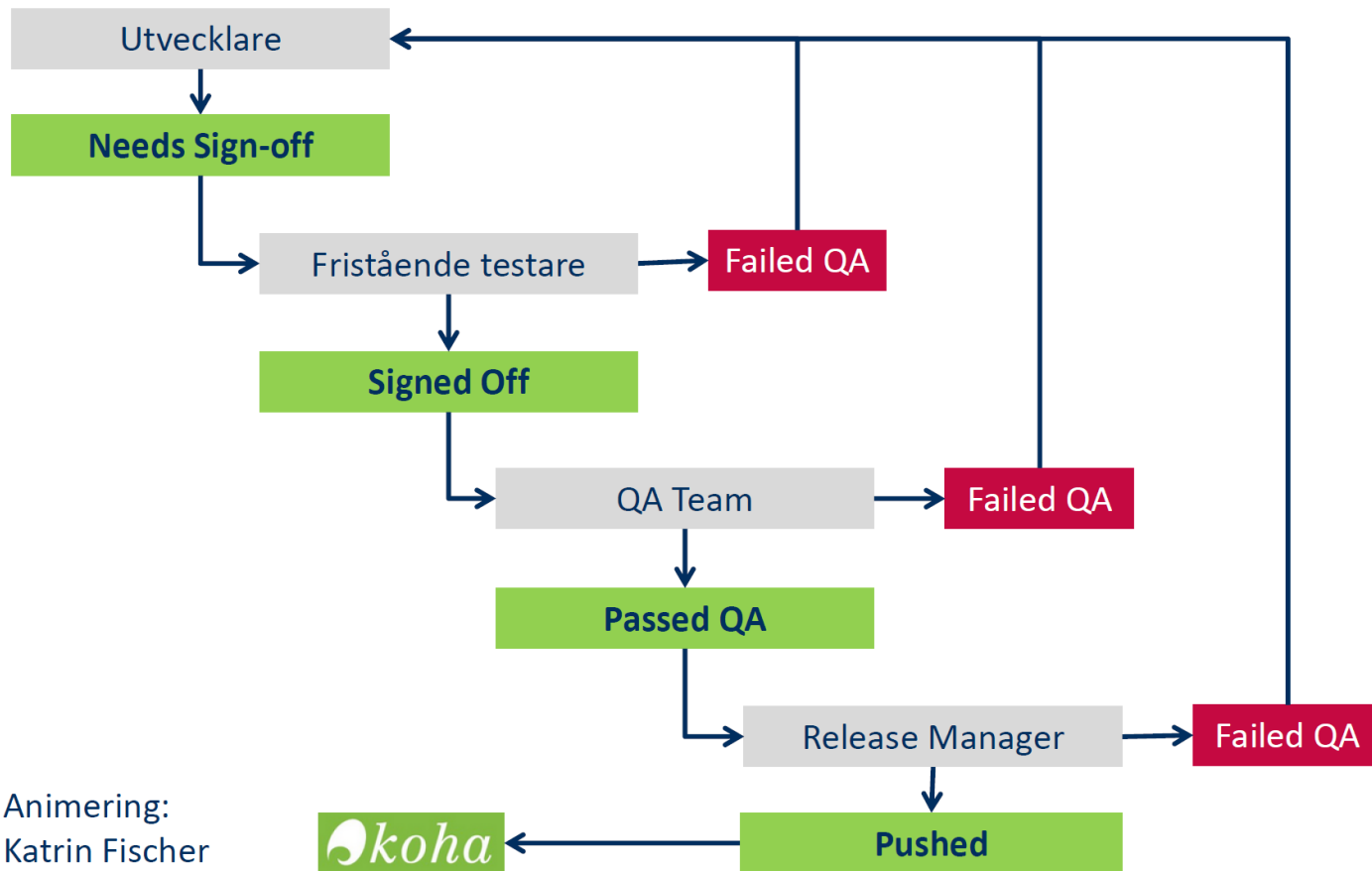
Arbetet i gemenskapen bygger på en kultur av ömsesidig förståelse över nations- och kulturgränser. Detta betyder att vissa förhållningssätt behövs:

1. Att ställa frågor är bra.
2. Att vara fel/ha fel är OK.
3. Ibland är det viktigare att vara vänlig än att ha rätt.

Vad utmärker Kohagemenskapen?

- ▶ Biblioteksdriven utveckling.
- ▶ Samarbete sker lokalt, nationellt samt internationellt.
- ▶ Öppenhet - allting utvecklas i öppna former och alla kan delta och bidra till Kohas vidareutveckling.
- ▶ Demokratifrågan är viktig - alla möten och viktigare vägar vidare har röstningsförfarande vid beslut.
- ▶ *Ordspråk som ofta används i Kohasammanhang:
"Vill du färdas fort, gå ensam. Vill du färdas långt, gå tillsammans!"*

Kohas utvecklingsflöde

Animering:
Katrin Fischer

Fas 1: Specifikation / Initial utveckling

- ▶ Frågor som ställs när en ny funktion är under beredning:
 1. Hur ser användarfallen ut?
 2. Vilka områden/moduler i Koha kommer den påverka?
 3. Vilka är eventuella/möjliga sidoeffekter?
 4. Är funktionen tillräckligt generell för att kunna passa alla bibliotek?
 5. Vilka konfigurationsmöjligheter behövs?

Kommer från föreläsning av Katrin Fischer (2018, Luleåmötet)

Fas 2: Sign off

- ▶ Frågor som ställs när en funktion är klar för sign off i Koha:
 1. Fungerar funktionen som den beskrivits i tidigare steg?
 2. Fungerar funktionen för de olika användarfallen?
 3. Är den enkel att använda?
 4. Känns den korrekt?
 5. Passar den in i Koha på ett övergripande plan?
 6. Kommer den att fungera för olika typer av bibliotek?

Kommer från föreläsning av Katrin Fischer (2018, Luleåmötet)

Fas 3: QA Review

- ▶ Frågor som ställs när en funktion är klar för kvalitetsgranskning:
 1. Passerade funktionen alla enhetstester (unit tests)?
 2. Passerade funktionen QA-skriptet?
 3. Följer kodningen/programmeringen de olika riktlinjer som finns?
 4. Är det byggt på ett säkert sätt?
 5. Är samtlig ny/förändrad text översättningsbar?
 6. Följer den riktlinjer och lagar kring dataskydd?

Kommer från föreläsning av Katrin Fischer (2018, Luleåmötet)

Fas 4: Pushing to Master

- ▶ Frågor som ställs när en funktion är klar för att integreras i masterutgåvan av Koha:
 1. Passar funktionen in på det stora hela?
 2. Vad är nyttan av förändringen?
 3. Förändrar det något existerande arbetsflöde?
 4. Bryter eller förstör den något?
 5. Blev det testat tillräckligt i tidigare faser?
 6. Krävs det ytterligare testning?

Kommer från föreläsning av Katrin Fischer (2018, Luleåmötet)

Kohas releaseteam

- ▶ Kohas releaseteam som beslutar om nya versioner av Koha består av personer som samarbetar i olika roller:
 1. Release Manager / Release Maintainers - ansvariga för utgåvor
 2. QA Manager + QA Team - kvalitetssäkring av koden och funktionaliteten
 3. Topic Experts - Mer utökad check kring systemkonsekvenser av nya kodversioner
 4. Translation Manager - Organiserar översättningar och förvaltar översättningsverktyg
 5. Documentation Manager + Documentation Team - Hanterar Kohammanualen och dokumenterar systemfunktionalitet
 6. Packaging Manager
 7. Wiki Curators
 8. Social Media Managers
 9. Bug Wranglers - Testar buggfixar och ny funktionalitet, skapar och förbättrar bugrapporter mm.

Kommer från föreläsning av Katrin Fischer (2018, Luleåmötet)

Hur ofta kommer nya Kohautgåvor?

► Koha kommer ut i tre olika slag med olika frekvens:

1. Feature release (funktionsutgåva) kommer var sjätte månad (i slutet av maj respektive november varje år).
2. Bugfix release (buggfixutgåva) kommer varje månad.
3. Security release (säkerhetsutgåva) kommer när behov finns.

Kommer från föreläsning av Katrin Fischer (2018, Luleåmötet)

Kohas interoperabilitet (API:er)

► Några exempel på API:er som Koha arbetar med (2019):

1. REST API
2. OAI-PMH
3. ILS-DI
4. Z39.50 SRU
5. SIP2
6. svc/HTTP API
7. Shibboleth
8. Reports Web Service
9. LDAP

Hur enkelt är det att ändra i Koha?

- ▶ Det beror på vilken typ av ändring som efterfrågas.
- ▶ Man kan ändra antingen lokalt på sin egen installation (snabbt och enkelt men endast lokalt och skapar problem vid uppgraderingar).
- ▶ Man kan ändra i den gemensamma internationella utgåvan av Koha (tar längre tid och innebär samarbete med andra Kohautvecklare men när ändringen är på plats så finns den med i framtida versioner vid uppgraderingar).
- ▶ Det går alltid att engagera sig i översättningsgruppen för att skapa bra översättningar från engelska till svenska.

Svenska Kohanätverket

- ▶ Bildades i februari 2016 vid Stockholms universitetsbibliotek.
- ▶ Har idag (2019) ett sextiotal medlemsorganisationer som antingen har Koha, har beslutat om Koha eller som omvärldsbevakare och följer Kohas utveckling.
- ▶ Ett samarbete där alla bidrar med sin kunskap och erfarenhet och tillsammans bildas en gemensam kompetens för att lösa diverse Koharelaterade utmaningar och idéer.
- ▶ Kommunikationsplattformen som nätverket använder har fler än 260 deltagare och varje dag dryftas nya Koharelaterade frågor. En fråga får vanligen svar samma dag - ofta inom en halvtimme.
- ▶ Varje månad hålls digitala videomöten där medlemmar kan ansluta sig och diskutera Kohafrågor.
- ▶ Det finns tre arbetsgrupper: Översättning, Dokumentation, Systemutveckling

Diverse Koharelaterade Hemsidor

- ▶ <http://www.koha-community.org>
- ▶ **Release notes**
- ▶ **Bugzilla & Wikin** för buggar, RFCs, utvecklarinformation
- ▶ **Epostlistor** (Koha, developer, translator) - Ställa frågor som många ser.
- ▶ **IRC** - Delta i de internationella mötena + ställa snabba frågor
- ▶ <http://koha.se> - Svenska Kohanätverket

Kohas Internationella Wiki

- ▶ På Kohas internationella Wiki finns mycket matnyttigt om Koha:
 1. Teknisk dokumentation
 2. Råd och riktlinjer för programmering
 3. RFCs, förbättringsplanering
 4. Mötesagendor och mötesanteckningar av IRC mötena
 5. Lista av användare runt om i världen
 6. Länkar till andra viktiga Kohasystem som: Dashboard, BugZilla, Git, Pootle, Splitter, Schema mm

Länk till wikin: https://wiki.koha-community.org/wiki/Main_Page

Vanliga frågor kring införande av Koha

- ▶ Vem äger servern och dess innehåll?
- ▶ Vad krävs av bibliotekets/kommunens/regionens IT-avdelning?
- ▶ Vad är bäst: egen drift ⇔ molntjänst?
- ▶ Vad krävs av användaren/biblioteket?
- ▶ Vad kostar det, vem betalar vi och vågar vi?
- ▶ Hur lång tid tar en migrering från vårt nuvarande system X till Koha?

- ▶ Få svar på dessa eller andra funderingar på Svenska Kohanätverkets hemsida (<https://koha.se>) - fyll i formuläret och du får svar av styrgruppen som guidar dig vidare.
- ▶ Kommer delvis från föreläsning av Viktor Sarge (2015)

Vilka fördelar finns det med Koha?

1. Minska kostnader. *Koha är fritt tillgängligt och kräver ingen leverantör som tar betalt.*
2. Undvika återkommande upphandlingar. *Eftersom Koha är fritt tillgängligt behöver inte upphandlingar göras.*
3. Ett modernt och användarvänligt system som är framtidssäkrat.
4. Ökade möjligheter att förändra systemfunktionalitet genom att verka i Kohas utvecklingscommunity.
5. Minskad administration och kort tidsbehov för årliga uppgraderingar.

Frågor och funderingar?

- ▶ Anmäl dina frågor eller funderingar i formuläret på Svenska Kohanätverkets hemsida (<https://koha.se>) där får du svar av styrgruppen som guidar dig vidare.
- ▶ Bli medlem av nätverket och delta i de olika frågor som hanteras.
- ▶ På nätverkets kommunikationsplattform finns en kanal **#vi-som-funderar** här kan denna typ av frågor diskuteras.